

Üniversite Öğrencilerinin Öznel Mutluluk ve Pozitif Algı Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenlerle İncelenmesi ¹

Abdullah Mert ²

Özet: Bireyler pozitif algı ve yaşantılarını geliştirebildikleri ölçüde yaşam kalitelerini arttırabilmekte ve daha mutlu olmayı başarabilmektedirler. Bu bağlamda pozitif algı, öznel mutluluğu etkileyen önemli kavramlardan biri olduğu söylenebilir. Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin öznel mutluluk ile pozitif algı düzeyleri arasındaki ilişkileri belirlemek ve öznel mutluluk ve pozitif algı düzeylerinin çeşitli demografik değişkenler açısından ilişkilerini incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemini Uşak Üniversitesi'nde okuyan 250 öğrenciden (139 kadın, 111 erkek) oluşmaktadır. Araştırma ilişkisel tarama modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, katılımcıların pozitif algı düzeylerini belirlemek için "Pozitif Algı Ölçeği" (PAÖ) ve öznel mutluluk düzeylerini belirlemek için "Öznel Mutluluk Ölçeği" (ÖMÖ) kullanılmıştır. SPSS 23.0 paket programı aracılığıyla .05 ve .01 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin pozitif algı ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkileri görmek amacıyla korelasyon analizi, pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi ve pozitif algının üniversite öğrencilerinin öznel mutluluk düzeylerini yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, üniversite öğrencilerinde pozitif algının tüm boyutları birlikte öznel mutluluğa ilişkin toplam varyansın yaklaşık %33'ünü açıkladığı görülmüştür. Ayrıca araştırma bulgularında üniversite öğrencilerinde pozitif algı ile öznel mutluluk düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Yapılan analizlerin sonuçları ilgili literatür ışıdan incelenmiş ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öznel mutluluk, pozitif algı, mutluluk.

DOI: 10.29329/mjer.2019.185.10

Investigation of Relationship between Subjective Happiness and Positive Perceptions of University Students with Some Variables

Abstract: Individuals can improve their quality of life and improve their quality of life. In this context, it can be said that positive perception is one of the important concepts affecting subjective happiness. The aim of this study is to determine the relationship between subjective happiness and positive perception levels of university students and to investigate the relationship between subjective happiness and positive perception levels in terms of various demographic variables. The sample of the study consisted of 250 students (139 female, 111 male) WHO studied at Uşak University. The study was conducted in accordance with the relational screening model.

¹ 14-16 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan I.Uluslararası Eğitim Araştırmaları ve Öğretmen Eğitimi Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² **Abdullah Mert**, Dr. Öğretim Üyesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Uşak Üniversitesi, Uşak, Türkiye, ORCID: 0000-0003-0653-2297

Email: abduallahmert@gmail.com

In this study, Positive Perception Scale (PPS) was used to determine the positive perception levels of the participants, and the Subjective Happiness Scale (SHS) was used to determine their subjective happiness levels. It was tested at .05 and .01 significance level by means of SPSS 23.0 package program. Correlation analysis was performed to determine the relationship between positive perception and subjective happiness levels of university students, one-way analysis of variance was performed to determine whether their positive perception and subjective happiness total scores differed, and regression analysis was performed to determine the predictive power of positive perception on subjective happiness levels of them. According to the findings obtained from the study, it was revealed that positive perception of university students, together with all dimensions, explained 33% of the total variance related to subjective happiness. In addition, a positive directional significant relationship at medium level between positive perception and subjective happiness levels in university students was found in the findings of the research. The analyses which were done were examined in the light of the relevant literature and some suggestions were made.

Keywords: Subjective happiness, positive perception, happiness.

GİRİŞ

20. yy'ın ikinci yarısında pozitif psikolojinin gelişimiyle birlikte olumlu duygu ve yaşantılara odaklanan araştırmaların sayısında artış olmuştur (Seligman, 2003). Bu tür araştırmalar, özellikle öznel iyi olma, mutluluk ve yaşam doyumu konularını ele almıştır (Myers ve Diener, 1995). Böylece mutluluk, biyoloji ve psikoloji başta olmak üzere birçok araştırma alanının ilgi odağında yer almaya başlamıştır (Alemdağ, Alemdağ ve Özkara, 2016). Bu da mutluluk kavramının sosyal, psikolojik ve ilişkisel sonuçlar ile ilişkisi nedeniyle pozitif psikolojide yoğun olarak incelenen bir alan haline gelmiştir.

Mutluluk, olumlu/olumsuz duygular ve yaşam doyumunu kapsamaktadır. Mutluluğun olumlu duygusal boyutu; sevinç, heyecan ve güven gibi duyguları içerirken olumsuz duygusal boyutu; suçluluk, üzüntü, öfke ve nefret gibi duygulardan oluşmaktadır. Yaşam doyumunu ise bireyin çeşitli yaşam alanlarındaki memnuniyet değerlendirmelerini tanımlamaktadır (Myers ve Diener, 1995). Öznel mutluluk ise yaşam doyumuyla yakından ilişkili olmakla birlikte (Diener, 2000) aynı zamanda pozitif psikolojinin en önemli kavramlarından biridir. Bu kavram, kişinin mutluluk ya da mutsuzluğu öznel değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır (Lyubomirsky ve Lepper, 1999) ve insanların yaşam olaylarını olumlu ya da olumsuz şekilde nasıl algıladıkları, yorumladıkları, anımsadıkları ve deneyimlediklerini içeren niçin bazı insanların diğerlerinden daha mutlu oldukları tartışmasına dayanmaktadır (Lyubomirsky, 2001; Lyubomirsky ve Tucker, 1998). Ayrıca öznel mutluluk, arzu edilen bir şeydir ve zevk ya da tatmin ile nitelendirilen bir düşünce ya da duygu hali olarak ele alınabilmektedir (Lin, Lin ve Wu, 2010). Bu duyguya sahip olan kişilerin kendileri hakkında daha olumlu düşünceleri bulunmaktadır (Lee ve Im, 2007). Bu kişiler, yaşamlarının son zamanlardaki

deneyimlerini daha keyifli olarak algılamakta ve sıklıkla mizah duygusuyla olumsuz deneyimlerini gözden geçirmektedirler (Liu, 2012). Mutluluk yaşamın duygusal olarak değerlendirilmesi iken öznel mutluluk ise öznel olarak değerlendirilmesidir.

Önceki araştırmalar, öznel mutluluğun psikolojik sağlık üzerinde çeşitli olumlu etkilere sahip olduğuna değinmektedirler (Lyubomirsky, King ve Diener, 2005) ancak bireylerin nasıl mutlu olduklarına ilişkin olarak araştırmacılar arasında fikir birliği bulunmamaktadır (Veenhoven, 1994). Çünkü mutluluk düzeyi; yaşam olayları (Lee ve Im, 2007), gelir düzeyi (Takashi ve Kobayashi, 2011), duygu, düşünce ve davranışlar gibi (Layous, Nelson ve Lyubomirsky, 2012) faktörlerden etkilenebilmektedir. Mutluluk, öznel olduğu için bazı insanlar kötü yaşam koşulları ve sıkıntılara rağmen mutlu hissederken diğerleri çok daha iyi koşullarda mutsuz hissedebilmektedirler (Myers ve Diener, 1995). Bu nedenle araştırmacılar mutluluk ile öznel faktörler arasındaki ilişkiyi araştırmaya başlamışlardır.

Mutluluk stresle olumsuz (Schiffrin ve Nelson, 2010), tatmin edici ilişkiler (Diener ve Seligman, 2002), özsaygı (Furnham ve Cheng, 2000), affedicilik (Maltby, Day ve Barber, 2005), özduyarlılık (Akın ve Akın, 2014) ve arkadaşlık kalitesi (Akın ve Akın, 2015) ile olumlu ilişki içinde bulunmaktadır. Eldeleklioğlu (2015), Türk üniversite öğrencileri arasında öznel mutluluk, affedicilik ve ruminasyonun yaşam doyumu üzerindeki etkisini incelemiştir. Öznel mutluluk ve affedicilik yaşam doyumunu olumlu etkilerken ruminasyonun olumsuz etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmacılar öznel mutluluğun kariyer doyumu (Lyubomirsky vd., 2005), akademik motivasyon (Gabriele, 2008) ve yaşam anlamı ile (Vela, Castro, Cavazos, Cavazos ve Gonzalez, 2014) ilişkili olduğunu ortaya koymaktadırlar. Öznel mutluluk aynı zamanda, daha az duygusal ve davranışsal problem (Suldo ve Huebner, 2006) yanı sıra özerklik ve özyönetimle ilişkilendirilmektedir (Garcia ve Moradi, 2012). Vela ve diğerleri (2014) üniversite öğrencileri üzerinde yaşam anlamı, mutluluk ve maneviyat arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Yaşamda anlam varlığı ve öznel mutluluk arasında olumlu ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Öznel mutluluk; akıl sağlığı (Liem, Lustig ve Dillon, 2010), yaşam doyumu (Garcia ve Siddiqui, 2009), olumlu duygular (Diener ve Seligman, 2002), kendini geliştiren yanlılık (self-enhancing bias) (Lee ve Im, 2007) kendini gerçeğleştirme, vicdanlı olma, olumlu duygulanım, özsaygı, dışadönüklük ve içsel motivasyon gibi çok sayıda adaptif değişkenle ilgili olan öznel canlılıkla da ilişkilendirilmektedir (Balaguer, Castillo, Duda ve García-Merita, 2011; Ryan ve Frederick, 1997). Dolayısıyla insanlar daha fazla canlılık hissettiklerinde öznel mutluluk duyguları artabilmektedir (Akın ve Akın, 2015). Öznel mutluluk ayrıca yaşam doyumu ve psikolojik iyi olma (Segrin ve Taylor, 2007) ile ilişkisi nedeniyle öznel iyi oluş ya da olumlu psikolojik işlevselliğin en önemli ölçümlerinden biri olarak görölmektedir (Bartels, Cacioppo, van Beijsterveldt ve Boomsma, 2013).

Psikolojik ya da öznel iyi oluşu hangi özellik ve algılamalar öngörür? Bu önemli soru pozitif psikolojide büyük ilgi odağı olmuştur (Seligman ve Csikszentmihalyi, 2000). Öznel mutluluğun öznel iyi oluşla önemli ilişkisi de göz önünde bulundurulduğunda pozitif algılamaların öznel mutluluğa katkı sağladığı açıktır. Bireyler pozitif algı ve yaşantılarını geliştirebildikleri ölçüde yaşam kalitelerini arttırabilmekte ve daha mutlu olmayı başarabilmektedirler (Wengler ve Rosen, 2000). Bu bağlamda pozitif algı, pozitif psikoloji alanındaki önemli kavramlardan biri olmaktadır. Pozitif algının benliğe ilişkin pozitif algı (kişinin değeri ve yeteneği), zamana ilişkin pozitif algı (geçmiş, şimdiki ve gelecek zaman) ve insan doğasına ilişkin pozitif algı olmak üzere üç boyutu bulunmaktadır (Ickson ve Pines, 2013).

Benliğe ilişkin pozitif algı boyutuna göre insanlar, kendilerini olumlu olarak görme eğilimindedir ve pozitif kişisel görüşleri korumak ve geliştirmek için motive olmaktadır (Taylor ve Brown, 1988). Bu bağlamda benliğe ilişkin pozitif algı boyutu; öznel iyi olma, özsaygı ve öz yeterlik gibi pozitif psikolojinin önemli kavramlarıyla ilişkilendirilmektedir (Akin ve Kaya, 2015). Bu boyuta göre, bir sorunu çözme yeterliliğine sahip bulunduğu düşünüldüğünde harekete geçmek için motive olunmakta ve benliğe ilişkin pozitif bir algıyla aktif ve kendine güven duyarak yaşam sürdürülmektedir (Schwarzer, BaBler, Kwiatek, Schroder ve Zhang, 1997).

Zamana ilişkin pozitif algı boyutunda bilişsel yanlılıklar (önyargılar) üzerine yapılan araştırmalar, insanların inançlarının iyimser olarak yanlı olma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Çoğu kişi, şimdiki zamanın geçmişten daha iyi olduğuna ve geleceğin daha iyi olacağına inanmaktadır (Taylor ve Brown, 1988). İyimserlik yatkınlığı (dispositional optimism) (Scheier, Carver ve Bridges, 1994) ve zaman algısına (Zimbardo ve Boyd, 1999) yönelik çalışmalar geçmiş, günümüz ve geleceğe yönelik farklı bilişsel yanlılıklar ortaya koymaktadır. Buna göre geçmişi olumsuz algılayan kişilerin, yaşam doyumlarının az olduğu ve daha depresif duygulara sahip oldukları (Desmyter ve Raedt, 2012, Zimbardo ve Boyd, 1999) ve geçmişle ilgili daha pozitif algıya sahip olan kişilerin, yaşam doyumlarının daha yüksek olduğu ve daha mutlu oldukları savunulmaktadır (Drake, Duncan, Sutherland, Abernethy ve Henry, 2008; Kazakina, 1999). Ayrıca bugünü pozitif algılamının mutlulukla (Drake vd., 2008; Kazakina, 1999) ilişkilendirildiği ve geleceğe yönelik pozitif algıların, iyi oluş düzeyini olumlu yönde etkilediği (Desmyter ve Raedt, 2012) ortaya konmaktadır.

Önceki araştırma sonuçları, pozitif algının farklı boyutlarının sağlık ve etkili başa çıkma gibi iyi oluş indeksleriyle ilişkili olduğunu ileri sürmektedirler (Ickson ve Pines, 2013). İyimserlik, stresli olaylara daha iyi psikolojik ve fizyolojik uyum sağlama (Hayes ve Weathington, 2007) ve düşük depresyon düzeyi (Taylor ve Brown, 1988) ile ilişkilendirilmektedir. Bununla birlikte çoğu araştırma, ciddi sağlık problemleri gibi aşırı stres faktörleri bağlamında pozitif algı ve iyi olma arasında ilişki ortaya koymaktadır (Rasmussen, Scheier ve Greenhouse, 2009). Pozitif algının günlük yaşamla başa çıkmada oynadığı koruyucu rol yeni ve umut verici bir yön olarak kabul edilmektedir (Hayes ve Weathington, 2007).

İnsan doğasına ilişkin pozitif algı boyutu (Jannoff-Bulman, 1989), insanların ve dünyanın yardımseverliği hakkındaki görüşleri içeren olumlu inançları kapsamakta (Feist, Bodner, Jacobs, Miles ve Tan, 1995) ve insan doğasının pozitif yönde gelişim ve değişime açık olduğu düşünüldüğünde; üniversite öğrencilerinde pozitif algının mutluluk düzeyine ilişkin gerçekleştirilen bu çalışmanın önem arz edeceği düşünülmektedir. Ayrıca, yurtiçi araştırmalar incelendiğinde pozitif algıya yönelik sınırlı sayıda çalışma yapıldığı görülmektedir. Alandaki boşluğu dolduracağı, araştırmacılara ve uygulayıcılara rehberlik edeceği düşünülmektedir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin öznel mutluluk ile pozitif algı düzeyleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesi ve öznel mutluluk ve pozitif algı düzeylerinin çeşitli demografik değişkenler açısından ilişkilerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik çalışmada şu araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin pozitif algı ile öznel mutluluk düzeyleri cinsiyetlerine, sınıf düzeylerine, akademik başarı durumuna ve düzeyleri anne- baba eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Üniversite öğrencilerinin pozitif algı ile öznel mutluluk düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Pozitif algı, öznel mutluluğun anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

YÖNTEM

Araştırmada, tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, hali hazırda var olan bir durumu tespit etmek amacıyla çok sayıda kişiden oluşan bir evrenden, evrenle ilgili genel bir yargıya varmak için evrenin tümü ya da onu temsil eden bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan betimsel nitelikte çalışmaları kapsamaktadır (Karasar, 2002).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, Uşak Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrenden uygun örnekleme ile seçilen 2016-2017 eğitim öğretim yılında Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Mühendislik, İBF, İslami İlimler ve Fen Edebiyat Fakültesinde öğrenim görmekte olan bazı öğrenciler oluşturmaktadır. Katılımcıların sınıf, cinsiyet ve bölümlere göre çalışma grubunun demografik bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Bilgileri

Bölüm	Sınıf / Cinsiyet								Toplam		
	1		2		3		4		Toplam	Kız Toplam	Erkek Toplam
	K	E	K	E	K	E	K	E			
Mühendislik	7	3	4	5	3	3	15	5	45	29	16
Fen Edebiyat	8	5	5	4	8	9	9	6	54	30	24
Eğitim	2	3	4	3	11	9	28	20	80	45	35
İBF	3	2	3	2	6	7	10	11	44	22	22

İslami İlimler	1	1	2	3	2	4	8	6	27	13	14
Toplam	21	14	18	17	30	32	70	48	250	139	111

Veri Toplama Araçları

Üniversite öğrencilerinin pozitif algı düzeylerini ve öznel mutluluk düzeylerini ölçmek amacıyla iki farklı veri toplama aracından yararlanılmıştır.

Pozitif Algı Ölçeği: Verilerin elde edilmesinde Icekson ve Pines (2013) tarafından geliştirilen, Akın ve Kaya (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Pozitif Algı Ölçeği, bireylerin geçmiş zamana, mevcut benliklerine ve insan doğasına ilişkin pozitif algılarını değerlendirmektedir. Ölçek, 8 madde ve üç alt boyuttan (geçmiş zaman ilişkin pozitif algı, insan doğasına ilişkin pozitif algı, benliğe ilişkin pozitif algı) oluşmaktadır. Ölçek 7'li Likert tipi derecelendirmeye sahiptir ("1" Hiç katılmıyorum, "7" Tamamen katılıyorum). Ölçekten alınabilecek en düşük puan 8, en yüksek puan ise 56'dır. Yükselen puanlar yüksek seviyede pozitif algıyı belirtmektedir. Maddelerin faktör yükleri .57 ile .95 arasındadır. İç tutarlık güvenirlik katsayıları, benliğe ilişkin pozitif algı alt boyutu için .75, geçmiş zamana ilişkin pozitif algı alt boyutu için .80, insan doğasına ilişkin pozitif algı alt boyutu için .71'tir. Ölçeğin düzeltilmiş madde-test korelasyonları .55 ve .65 arasındadır. Ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, elde edilen uyum indeksleri ölçeğin geçerliliğini göstermiştir ($\chi^2= 24.28$, $df= 16$, $RMSEA= .045$, $IFI= .99$, $CFI= .99$, $GFI= .98$, $SRMR= .032$). Bu çalışmada, ölçeğin güvenirliği yeniden test edilmiştir. Buna göre ölçeğin Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı, 0,77 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yapılan güvenirlik analizine göre ölçeğin bu araştırma için Cronbach Alfa katsayı değeri 0,769 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ise 0,70'in üzerinde olması nedeniyle ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğunu görmekteyiz.

Öznel Mutluluk Ölçeği: Hills ve Argyle (2002) tarafından bireylerin öznel mutluluk düzeylerini belirlemeye yönelik geliştirilen Öznel Mutluluk Ölçeği Akın ve Saticı (2011) tarafından Türkçeye uyarlanmış 4 maddeden oluşan kendini değerlendirmeye yönelik bir ölçme aracıdır. Ölçeğin madde puanları "1" (hiç uygun değil) ile "7" (tamamen uygun) arasında değişmekte olup 4. madde ters puanlanmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliliği için yapılan DFA'da elde edilen uyum indeksleri ($\chi^2/df=0.71$, $p=0.49193$), $RMSEA=.000$, $NFI=.99$, $CFI=1.00$, $IFI=1.00$, $RFI=.98$, $GFI=1.00$, $AGFI=.99$ ve $SRMR=.015$ olarak bulunmuştur. Maddelerin faktör yükleri .34 ile .84 arasında sıralanmaktadır. Ölçeğin Cronbach α iç tutarlılık güvenirlik katsayısı .86 olarak bulunmuş, ayrıca madde-test korelasyonlarının ise .55 ile .76 arasında sıralandığı görülmüştür. Bu çalışmada, ölçeğin güvenirliği yeniden test edilmiştir. Buna göre ölçeğin Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı, 0,88 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yapılan güvenirlik analizine göre ölçeğin bu araştırma için Cronbach Alfa katsayı değeri 0,880 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ise 0,70'in üzerinde olması nedeniyle ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğunu görmekteyiz.

Verilerin Analizi

Araştırmada ölçek yoluyla toplanan verilerin analizi ve yorumu için SPSS 17.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin pozitif algı ve öznel mutluluk düzeyi aritmetik ortalamaları kullanılarak betimlenmiştir. İlk önce ölçeklerin güvenirlik analizi yapılmıştır. Üniversite öğrencilerinin kişisel özelliklerini betimleyici frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış ayrıca test ve ikili küme karşılaştırmaları için t testi, üç veya daha fazla küme karşılaştırmaları için varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Son olarak da regresyon analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Üniversite öğrencilerinin Pozitif Algı (Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı, İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı, Benliğe İlişkin Olumlu Algı) ve Öznel Mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkileri görmek amacıyla korelasyon analizi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Değişkenler Arasındaki İlişkileri Gösteren Korelasyon Değerleri (N=250)

Değişkenler	Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı	İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı	Benliğe İlişkin Olumlu Algı	Pozitif Algı Toplam	Öznel Mutluluk Toplam
Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı	1	.415**	.620**	.907**	.514**
İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı		1	.376**	.693**	.427**
Benliğe İlişkin Olumlu Algı			1	.790**	.435**
Pozitif Algı Toplam				1	.574**
Öznel Mutluluk Toplam					1

**p<.01

Tablo 2’de görüldüğü gibi yapılan Pearson korelasyon testi sonucunda Öznel Mutluluk toplam ile Pozitif Algı alt boyutlarından Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı [$r = .514, p < .01$], İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı [$r = .427, p < .01$] ve Benliğe İlişkin Olumlu Algı [$r = .435, p < .01$] arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Bu bulgulardan hareketle, geçmiş zamana, insan doğasına ve benliğe ilişkin pozitif algıları fazla olan bireylerin diğerlerine göre öznel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Benzer şekilde Pozitif Algı ve Öznel Mutluluğa ilişkin toplam puanlar incelendiğinde ise orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür [$r = .574, p < .01$]. Bu bulgudan hareketle, pozitif algı bireylerin öznel mutluluğu üstünde olumlu tutuma sahiptir denebilir.

Cinsiyete göre Pozitif Algı ve Öznel Mutluluk toplam puanlarında bir farklılaşma olup olmadığını saptamak için Bağımsız Örneklem t-testi yapılmış ve elde edilen sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Değişkenlerin cinsiyete ilişkin t- testi sonuçları

Değişken		N	\bar{x}	Ss	Sd	T	P
Pozitif Algı Toplam	Kız	139	4.91	1.08	248	.708	.480
	Erkek	111	4.82	1.03			
Öznel Mutluluk Toplam	Kız	139	4.40	.709	248	-.404	.687
	Erkek	111	4.44	.672			

Yapılan t- testi sonucunda kız ($\bar{x}=4.91$) ve erkek ($\bar{x}=4.82$) üniversite öğrencilerinin pozitif algı toplam puanları arasında görülen bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur [$t(708)=.480, p >.05$]. Benzer şekilde kız ($\bar{x}=4.40$) ve erkek ($\bar{x}=4.44$) üniversite öğrencilerinin öznel mutluluk toplam puanları arasında görülen bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur [$t(-404)=.687, p >.05$]. Bu bulgular, pozitif algı ve öznel mutluluğun cinsiyete göre farklılaşmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının öğrenim görülen fakülte bakımından betimsel istatistik değerleri Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Betimsel İstatistik Değerleri

Değişkenler		N	\bar{x}	SS
Pozitif Algı Toplam	Mühendislik	45	4.98	1.04
	Fen Edebiyat	54	4.47	1.14
	Eğitim	80	5.02	1.03
	İBF	44	5.08	.960
	İslami İlimler	27	4.68	.955
Öznel Mutluluk Toplam	Mühendislik	45	4.50	.749
	Fen Edebiyat	54	4.24	.816
	Eğitim	80	4.45	.644
	İBF	44	4.56	.571
	İslami İlimler	27	4.31	.582

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrencilerin Pozitif Algı toplam puanları öğrenim görülen fakülte bakımından incelendiğinde en yüksek ortalama puanın İBF ($\bar{x}=5.08$) ve en düşük ortalamanın

ise Fen Edebiyat ($\bar{x} = 4.47$) olduğu, Öznel Mutluluk toplam puanları öğrenim görülen fakülte bakımından incelendiğinde ise en yüksek ortalama puanın İBF ($\bar{x} = 4.56$) ve en düşük ortalamasının ise Fen Edebiyat ($\bar{x} = 4.24$) olduğu görülmektedir. Ortalama puanların birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının öğrenim görülen fakülteye göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Varyans analizi (ANOVA) sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Pozitif Algı Toplam	14.129	4	3.532		
	265.777	245	1.085	3.256	.013
	279.906	249			
Öznel Mutluluk Toplam	3.450	4	.862		
	115.731	245	.472	1.826	.124
	119.181	249			

Tablo 5'te görüldüğü gibi ANOVA sonuçları Öznel Mutluluk toplam puanlarının öğrenim görülen fakülte bakımından anlamlı fark göstermediğini ortaya koymuştur [$F(4-249) = 1.826, p > .05$]. Buna karşın Pozitif Algı toplam puanlarının [$F(4-249) = 3.256, p < .05$] öğrenim görülen fakülte bakımından anlamlı fark gösterdiğini ortaya koymaktadır. Gruplar arasında oluşan bu farkın kaynağını belirlemek amacıyla Tukey HSD testi yapılmış, elde edilen sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Tukey HSD Sonuçları

(I) Öğrenim Görülen Fakülte	(J) Öğrenim Görülen Fakülte	Ortalama Fark (I-J)	Std. Hata	p	
Pozitif Algı Toplam	Fen Edebiyat	Mühendislik	-.51667	.21023	.104
		Eğitim	-.55747*	.18344	.022
		İBF	-.61301*	.21153	.033
		İslami İlimler	-.21759	.24549	.902

* $p < .05$

Tablo 6'da görüldüğü gibi, Tukey HSD sonuçları Pozitif Algı toplam puanlarının Eğitim Fakültesi ($\bar{x} = 5.02$) ve İBF'nin ($\bar{x} = 5.08$) Fen Edebiyata ($\bar{x} = 4.47$) göre daha fazla olduğunu ve bu farkın da anlamlı olduğunu göstermektedir ($p < .05$). Buna göre eğitim fakültesi ve İBF'de öğrenim gören katılımcıların lehine anlamsal fark vardır. Bu aralıktakilerin diğerlerine göre pozitif algı düzeylerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının anne eğitim durumu bakımından betimsel istatistik değerleri Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Betimsel İstatistik Değerleri

Değişkenler		N	\bar{x}	SS
Pozitif Algı Toplam	Okuma Yazma Bilmiyor	31	5.02	1.13
	İlkokul	103	4.93	1.03
	Ortaokul	65	4.84	.948
	Lise	29	4.28	1.13
	Önlisans	7	5.03	.874
	Lisans	15	5.35	1.16
Öznel Mutluluk Toplam	Okuma Yazma Bilmiyor	31	4.29	.761
	İlkokul	103	4.37	.725
	Ortaokul	65	4.45	.558
	Lise	29	4.31	.673
	Önlisans	7	4.89	.690
	Lisans	15	4.91	.659

Tablo 7’de görüldüğü gibi öğrencilerin Pozitif Algı toplam puanları anne eğitim durumu bakımından incelendiğinde en yüksek ortalama puanın lisans ($\bar{x} = 5.35$) ve en düşük ortalamanın ise lise ($\bar{x} = 4.28$) olduğu, Öznel Mutluluk toplam puanları anne eğitim durumu bakımından incelendiğinde ise en yüksek ortalama puanın lisans ($\bar{x} = 4.91$) ve en düşük ortalamanın ise okuma yazma bilmeyen ($\bar{x} = 4.29$) olduğu görülmektedir. Ortalama puanların birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının anne eğitim durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Pozitif Algı Toplam	14.831	5	2.966		
	265.075	244	1.086	2.730	.020
	279.906	249			
Öznel Mutluluk Toplam	6.426	5	1.285		

112.755	244	.462	2.781	.018
119.181	249			

Tablo 8’de görüldüğü gibi ANOVA sonuçları Öznel Mutluluk toplam puanlarının [$F(5-249) = 2.781, p < .05$] ve Pozitif Algı toplam puanlarının [$F(5-249) = 2.730, p < .05$] anne eğitim durumu bakımından anlamlı fark gösterdiğini ortaya koymaktadır. Gruplar arasında oluşan bu farkın kaynağını belirlemek amacıyla Tukey HSD testi yapılmış, elde edilen sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Tukey HSD Sonuçları

	(I) Anne Eğitim Durumu	(J) Anne Eğitim Durumu	Ortalama Fark (I-J)	Std. Hata	p
Pozitif Algı Toplam	Lise	Okuma Yazma Bilmiyor	-.74374	.26927	.067
		İlkokul	-.64998*	.21911	.038
		Ortaokul	-.55975	.23275	.159
		Önlisans	-.75123	.43893	.525
		Lisans	-1.06552*	.33149	.018
Öznel Mutluluk Toplam	Lisans	Okuma Yazma Bilmiyor	.62634*	.21381	.043
		İlkokul	.54288*	.18787	.048
		Ortaokul	.46282	.19472	.169
		Lise	.60632	.21620	.060
		Önlisans	.02381	.31116	1.000

* $p < .05$

Tablo 9’da görüldüğü gibi, Tukey HSD sonuçları Pozitif Algı toplam puanlarının ilkokul ($\bar{x} = 4.93$) ve lisansın ($\bar{x} = 5.35$) liseye ($\bar{x} = 4.28$) göre daha fazla olduğunu ve bu farkın da anlamlı olduğunu göstermektedir ($p < .05$). Buna göre annesi ilkokul ve lisans mezunu olan katılımcıların lehine anlamsal fark vardır. Bu aralıktakilerin diğerlerine göre pozitif algı düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Öznel Mutluluk toplam puanları incelendiğinde ise lisansın ($\bar{x} = 4.28$), okuma yazma bilemeyen ($\bar{x} = 4.28$) ve ilkokul mezunu ($\bar{x} = 4.28$) olanlara göre daha fazla olduğunu ve bu farkın da anlamlı olduğunu göstermektedir ($p < .05$). Buna göre annesi lisans mezunu katılımcıların lehine anlamsal fark vardır. Bu aralıktakilerin diğerlerine göre öznel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının baba eğitim durumu bakımından betimsel istatistik değerleri Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Betimsel İstatistik Değerleri

Değişkenler		N	\bar{x}	SS
Pozitif Algı Toplam	Okuma Yazma Bilmiyor	15	5.10	1.35
	İlkokul	64	4.93	.993
	Ortaokul	49	4.87	1.01
	Lise	66	4.60	1.08
	Önlisans	18	4.50	1.08
	Lisans	38	5.32	.906
Öznel Mutluluk Toplam	Okuma Yazma Bilmiyor	15	4.58	.843
	İlkokul	64	4.32	.676
	Ortaokul	49	4.39	.703
	Lise	66	4.37	.662
	Önlisans	18	4.43	.657
	Lisans	38	4.65	.689

Tablo10’da görüldüğü gibi öğrencilerin Pozitif Algı toplam puanları baba eğitim durumu bakımından incelendiğinde en yüksek ortalama puanın lisans ($\bar{x} = 5.32$) ve en düşük ortalamanın ise önlisans ($\bar{x} = 4.50$) olduğu, Öznel Mutluluk toplam puanları baba eğitim durumu bakımından incelendiğinde ise en yüksek ortalama puanın lisans ($\bar{x} = 4.65$) ve en düşük ortalamanın ise ilkokul ($\bar{x} = 4.32$) olduğu görülmektedir. Ortalama puanların birbirine yakın olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk toplam puanlarının baba eğitim durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Pozitif Algı Toplam	15.977	5	3.195		
	263.929	244	1.082	2.954	.013
	279.906	249			
Öznel Mutluluk Toplam	3.216	5	.643		
	115.965	244	.475	1.353	.243
	119.181	249			

Tablo 11’de görüldüğü gibi ANOVA sonuçları Öznel Mutluluk toplam puanlarının baba eğitim durumu bakımından anlamlı fark göstermediğini ortaya koymuştur [$F(5-249) = 1.353, p > .05$]. Buna karşın Pozitif Algı toplam puanlarının [$F(5-249) = 2.954, p < .05$] baba eğitim durumu bakımından anlamlı fark gösterdiğini ortaya koymaktadır. Gruplar arasında oluşan bu farkın kaynağını belirlemek amacıyla Tukey HSD testi yapılmış, elde edilen sonuçları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Tukey HSD Sonuçları

	(I) Baba Eğitim Durumu	(J) Baba Eğitim Durumu	Ortalama Fark (I-J)	Std. Hata	p
Pozitif Algı Toplam	Lise	Okuma Yazma	-.50227	.29749	.541
		Bilmiyor	-.33144	.18246	.457
		İlkokul			
		Ortaokul	-.26894	.19612	.744
		Önlisans	.10606	.27655	.999
		Lisans	-.71631*	.21179	.011

* $p < .05$

Tablo 12’de görüldüğü gibi, Tukey HSD sonuçları Pozitif Algı toplam puanlarının lisansın ($\bar{x} = 5.32$) liseye ($\bar{x} = 4.60$) göre daha fazla olduğunu ve bu farkın da anlamlı olduğunu göstermektedir ($p < .05$). Buna göre baba eğitim durumu lisans düzeyi olan katılımcıların lehine anlamsal fark vardır. Bu aralıktakilerin diğerlerine göre pozitif algı düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Pozitif Algının üniversite öğrencilerinin öznel mutluluk düzeylerini yordama gücünü belirlemek amacıyla yapılan çoklu regresyon analizinin sonuçları Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13. Pozitif Algının Öznel Mutluluğu Yordamasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Sonucu

Değişkenler	B	S.H.	Beta	t	P	Tol.	VIF	R	R ²
Pozitif Algı Toplam	.375	.034	.574	11.045	.000***	1.000	1.000	.574	.330
Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı	.046	.010	.326	4.757	.000***	.577		1.733	
İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı	.057	.014	.237	4.080	.000***	.805	1.242	R= .576	R ² = .332
Benliğe İlişkin Olumlu Algı	.039	.018	.144	2.135	.034*	.599		1.671	

*** $p < .001$, * $p < .05$

Bağımlı Değişken: Öznel Mutluluk Toplam

Bağımsız Değişkenler: 1) Geçmiş Zamana İlişkin Olumlu Algı, 2) İnsan Doğasına İlişkin Olumlu Algı, 3) Benliğe İlişkin Olumlu Algı

Tablo 13'te görüldüğü gibi pozitif algının öznel mutluluğu yordamasına ilişkin gerçekleştirilen çoklu regresyon analizi göz önünde bulundurulduğunda, pozitif algının öznel mutluluğu istatistiksel olarak anlamlı şekilde yordadığı görülmüştür ($F= 121.986$, $R= .574$, $R^2= .330$, $p<.001$). Bu bulgu, üniversite öğrencilerinin pozitif algılarının öznel mutluluk üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca pozitif algıyı oluşturan geçmiş zamana ilişkin olumlu algı, insan doğasına ilişkin olumlu algı, benliğe ilişkin olumlu algı alt boyutlarının birlikte öznel mutluluğu istatistiksel olarak anlamlı şekilde yordadığı görülmüştür ($F= 40.663$, $R= .576$, $R^2= .332$, $p<.001$). Pozitif algının tüm boyutları birlikte öznel mutluluğa ilişkin toplam varyansın yaklaşık %33'ünü açıkladığı görülmüştür. Bu açıklama oranına anlamlı olarak katkıda bulunan değişkenlerin göreceli önem sırasına göre geçmiş zamana ilişkin olumlu algı ($\beta=.32$, $p<.001$), insan doğasına ilişkin olumlu algı ($\beta= .23$, $p<.001$) ve benliğe ilişkin olumlu algı ($\beta=.14$, $p <.05$) olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinde pozitif algı ile öznel mutluluk düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Ayrıca, araştırma bulgusu benliğe ilişkin pozitif algı boyutu, insan doğasına ilişkin pozitif algı boyutu ve pozitif algı alt boyutlarının öznel mutluluk düzeyini yordayıcı konumda olduğunu ortaya koymuştur. Yapılan çalışmalarda, pozitif algının farklı boyutlarının sağlık ve etkili başa çıkma gibi iyi oluş indeksleriyle ilişkili olduğunu (Icekson ve Pines, 2013) bulunmuştur. Bu bulgu mevcut çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Literatür incelendiğinde pozitif algıya sahip olma ve iyimserliğin fiziksel anlamda sağlıklı olma (Rasmussen, Scheier, ve Greenhouse, 2009), stresli olaylarda daha iyi psikolojik ve fizyolojik uyum sağlama (Hayes ve Weathington, 2007), düşük depresyon düzeyi (Taylor ve Brown, 1988) gibi değişkenler ile ise pozitif yönlü ilişki içinde olduğunu görülmektedir. Bununla birlikte çoğu araştırma, ciddi sağlık problemleri gibi aşırı stres faktörleri bağlamında pozitif algı ve iyi olma/öznel mutluluk arasında ilişki ortaya koymaktadır (Rasmussen, Scheier ve Greenhouse, 2009). Pozitif algının günlük yaşamla başa çıkmada oynadığı koruyucu rol yeni ve umut verici bir yön olarak kabul edilmektedir (Hayes ve Weathington, 2007). Üniversite öğrencilerinin pozitif algılarının öznel mutluluğa etki ettiği bir çok çalışma tarafından desteklenmektedir.

Pozitif algının öznel mutluluğu istatistiksel olarak anlamlı şekilde açıkladığı görülmektedir. Bu bulgu üniversite öğrencilerinin pozitif algılarının öznel mutluluk üzerinde etkili olduğu sonucu çıkarılabilir. Ayrıca pozitif algıyı oluşturan geçmiş zamana ilişkin olumlu algı, insan doğasına ilişkin olumlu algı, benliğe ilişkin olumlu algı alt boyutlarının birlikte öznel mutluluğu istatistiksel olarak anlamlı şekilde yordadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Pozitif algının tüm boyutları ile birlikte öznel mutluluğa ilişkin toplam varyansın yaklaşık %33'ünü açıkladığı tespit edilmiştir. Bu açıklama oranına anlamlı olarak katkıda bulunan değişkenlerin göreceli önem sırasına göre geçmiş zamana ilişkin olumlu algı, insan doğasına ilişkin olumlu algı ve benliğe ilişkin olumlu algı olduğu söylenebilir. Bu sonuç, öznel mutluluğun pozitif algı üzerinde yüksek düzeyde yordayıcı bir rolü olduğu göstermektedir.

Literatür incelendiğinde öznel mutluluğun evlilik uyumu, (Kublay ve Oktan, 2015), yaşantıları olumlu değerlendirme (Lyubomirsky ve Tucker, 1998), gençlerde pozitif kendini değerlendirme (Cheng ve Furnham, 2004), zihinsel sağlık (Liem, Lustig ve Dillon, 2010), yaşam doyumu (Damásio, Zanon ve Koller, 2014; Garcia ve Siddiqui, 2009), tatmin edici ilişkiler, olumlu duygular (Diener ve Seligman, 2002) ve kendini geliştirici yanlılık (Lee ve Im, 2007) gibi değişkenlerle ise pozitif yönlü ilişki içinde olduğunu ifade eden araştırma sonuçları, mevcut araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Ayrıca literatür tarandığında, öznel mutluluğun en önemli yordayıcılarının; romantik değerler ve insan onuru (Kublay ve Oktan, 2015), dışadönüklük, duygusal dengesizlik, genel yaşam doyumu, sosyal ilişkiler (Lauriola ve Iani, 2015; Lyubomirsky, Tkach ve DiMatteo, 2006), yaşama yönelik genel hoşnutluk, (Damásio, Zanon ve Koller, 2014), yaşamın anlamı ve günlük manevi yaşantılar (Vela, Castro, Cavazos, Cavazos ve Gonzalez, 2015) olduğunu göstermiştir. Araştırma bulgusu doğrultusunda genel olarak söylenebilir ki üniversite öğrencilerinde pozitif algı düzeyi arttıkça öznel mutluluk düzeyi de artmaktadır ve öznel mutluluk kişinin pozitif algı düzeyini etkileyen önemli bir yordayıcısıdır.

Öznel mutluluk ile demografik değişkenler ve pozitif algı boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk düzeylerini karşılaştırdığımızda; kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek ortalamalara sahip olup pozitif algılarının ve öznel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu araştırmanın çalışma bulgularına bakıldığında, cinsiyet değişkeni açısından pozitif algının tüm boyutlarında ve öznel mutluluk düzeylerinde anlamlı olmasa da puan ortalaması açısından kız öğrencilerin erkeklere oranla daha yüksek pozitif algı ve öznel mutluluk düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Gündoğdu ve Yavuzer (2012)' in çalışmasında da araştırmamızı destekler nitelikte, kadınların öznel iyi oluş düzeyi erkeklere göre daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgu Yavuz-Güler ve İşmen-Gazioğlu (2008)'nun çalışmalarının bulgusuyla paralellik göstermektedir. Ancak cinsiyet açısından bu farklılıklar anlamlı değildir ve ortalamalar birbirine çok yakın çıkmıştır. Bu bulgunun olası bir nedeni olarak her ne kadar kızlar, toplumsal baskı gibi etmenler yüzünden erkekler kadar rahat hareket edemeyerek kaygılar yaşayabilse de erkeklerin de kendilerine yüklenen sosyal roller nedeniyle farklı kaygılar yaşayabilmesi söylenebilir. Ayrıca günümüzde eskisine oranla sosyal hayatta kadın erkek eşitliğinin daha fazla artmasıyla ilişkili olarak, yaşayış ve hayata bakış tarzlarının benzeşmeye başlaması da bulgularda birbirine yakın sonuçlar almamıza neden olmuş olabilir. Diğer taraftan mutluluğun ve pozitif algının genel bir kavram olup kişiye göre değişiklik göstermesi de cinsiyet açısından anlamlı farklılığın olmadığını göstergesi olabilir. Özellikle mutluluk ile cinsiyet ilişkisini inceleyen şu ana kadarki çalışmaların cinsiyet açısından mutluluğun anlamlı bir farklılık yaratmadığı bulguları da şu anki çalışma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Öyle ki literatürdeki bazı çalışmalar şu anki araştırma bulgularını destekler nitelikte, öznel mutluluk açısından kadın ve erkekler arasında önemli bir fark olmadığını ortaya koymaktadır (Francis, 1998; Mahon, Yarcheski ve Yarcheski, 2005; Toprak, 2014; Odabaşı,

2016). Benzer şekilde Çevik (2010) çalışmasında, lise öğrencilerinin, cinsiyet değişkenine göre mutluluk düzeylerinin farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Tuzgöl Dost (2004) üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeylerini incelediği çalışmasında cinsiyet ve öznel iyi oluş arasında farklılık gözlememiştir. Aynı şekilde Certel ve Saracoğlu(2015) öznel iyi oluşla ilgili çalışmasında da öznel iyi oluş düzeyi cinsiyete göre değişmemektedir. Literatürde gerçekleştirilen çalışmalarda, bireylerin öznel iyi oluşlarının cinsiyete bağlı olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulunmuştur (Dost, 2004; Özen, 2005; Cihangir-Çankaya, 2009; Canbay, 2010; Eryılmaz ve Ercan, 2011). Bu çalışmalar da araştırmamızı destekler niteliktedir.

Akademik başarı değişkeni açısından öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk düzeyleri incelendiğinde, yine beklentilerden farklı olabilecek sonuçlar elde edilmiştir. Akademik başarısı yüksek olan kişilerin özellikle pozitif algının alt boyutları olan zamana ilişkin ve benliğe ilişkin pozitif algı düzeylerinin yüksek olması beklenen bir durumdur. Çünkü başarılı kişilerin başarılarının, kendilerine öz güven olarak yansması ve kendilerini daha pozitif algılamaları hatta bu yüzden psikolojik iyi oluşlarının da yüksek olması beklenebilir. Öyle ki Tuzgöl-Dost (2004) üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeylerini incelediği çalışmasında, akademik başarı ile mutluluk düzeyi arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Özen (2005) araştırmasında, lise öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeylerinin akademik başarı düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Öznel iyi oluş ile hem öznel mutluluğun hem de pozitif algının ilişkisi düşünüldüğünde bu araştırma sonuçları önem taşımaktadır. Diğer taraftan Tuzgöl Dost (2007) üniversite öğrencilerine yönelik çalışmasında, öznel mutluluk ve pozitif algı ile ilişkili önemli bir değişken olan yaşam doyumu ile akademik başarı arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tuzgöl Dost (2007) çalışmasında ayrıca, bireyin hayatının çoğunu kapsayacak olan mesleğe ve toplumdaki statüsünü belirleyecek profesyonel kimliğe götürecek olan üniversite yıllarında, öğrencilerin akademik olarak başarılı olmalarının öznel mutluluklarının en önemli etkenlerinden biri olduğunu ifade etmiştir. Ancak şu anki çalışmada elde ettiğimiz bulgular, bu araştırma sonuçlarıyla örtüşmemektedir. Anlamlı bir farklılık olmasa da yani sonuçlar her ne kadar birbirine yakın çıkmış olsa da, akademik başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin pozitif algı ve öznel mutluluk düzeyleri diğer öğrencilerden daha yüksek çıkmıştır. Bu sonucun akademik başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin, yüksek olanlara göre dersleri daha az önemseyip daha az kaygı yaşamaları olabilir. Zamanlarını daha çok eğlendikleri ya da ilgilerinin olduğu başka etkinliklerle harcadıkları için kendilerini daha iyi hissediyor bu da öznel iyi oluşlarını etkiliyor olabilir. Bununla birlikte Cenkseven ve Akbaş'ın (2007) 17-28 yaşları arasında yer alan 500 üniversite öğrencisine yönelik araştırmaları, şu anki çalışma bulgusunu destekler şekilde akademik başarıdan algılanan hoşnutluğun psikolojik iyi olmanın anlamlı yordayıcısı olmadığını ortaya koymaktadır.

Anne ve babanın eğitim durumu açısından öğrencilerin öznel mutluluk ve pozitif algı düzeylerini karşılaştırdığımızda ise birbirinden farklı sonuçlar elde edilmiştir, yani anne ve babanın

eğitim durumlarının öğrencileri aynı şekilde etkilemediği görülmüştür. Annesi okuma yazma bilmeyen ve annesi ilkokul mezunu olan öğrencilerin, annesi lise mezunu olan öğrencilere göre benliğe ilişkin pozitif algısı anlamlı olarak daha yüksek düzeyde çıkmıştır. Buna karşılık babası lisans mezunu olan öğrencilerin diğerlerine göre daha yüksek düzeyde pozitif algıya sahip olduğu bulunmuştur. Bu durum bize anne ve babanın eğitim durumlarının çocukların pozitif algısını ayrı ayrı birbirinden farklı olarak etkileyebildiğini göstermektedir. Ancak anne ve babanın eğitim durumunun öğrencilerin öznel mutluluk düzeylerine etkisine bakıldığında, birbirine daha benzer sonuçlar elde edilmiştir. Buna göre anne ve babanın eğitim seviyesi yükseldikçe çocukların öznel mutluluk düzeylerinde artış gözlenmektedir. Sonuç olarak anne ve babanın eğitim durumları öğrencilerin pozitif algısını ve öznel mutluluk düzeylerini anlamlı şekilde etkilemektedir. Literatürde bu bulguları destekler nitelikte araştırma sonuçları mevcuttur. Pina-Watson, Ojeda, Castellon ve Dornhecker (2013) çalışmalarında, aile değerlerinin ve desteğinin yaşam doyumunu etkilediğini ortaya koymuşlardır. Benzer şekilde Edwards ve Lopez (2006) aile desteğinin ergenlerin yaşam doyumu üzerinde etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Aile yapısı, yaşam ortamı ve eğitim desteği ailenin önemi algılarını etkilemektedir. Ayrıca yaşamda anlam varlığı ergenlerin öznel mutluluğunun önemli bir yordayıcısıdır. Yani yaşamdaki anlam arttıkça öznel mutluluk artmaktadır. Ancak yine anlamı nasıl algıladıkları önem taşımaktadır (Vela, Lenz, Sparrow ve Gonzalez, 2016). Bu bağlamda yaşamın anlamına yönelik pozitif algının öznel mutluluğa neden olduğu ve her ikisinin birlikte destekleyici ve eğitimi aile çevresi içerisinde şekillendiği söylenebilir.

Sınıf değişkeni açısından öğrencilerin öznel mutluluk ve pozitif algı düzeylerini karşılaştırdığımızda anlamlı bir farklılık olmamakla birlikte hem pozitif algının tüm alt boyutlarında hem de öznel mutluluk düzeyinde 4. Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflardan daha yüksek puana sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde bu bulguyla örtüşen çalışmalar bulunmaktadır. Ryff (1989), öznel iyi oluşun yaşla birlikte arttığını ve belli bir yaştan sonra azalmadığını ileri sürmektedir. Benzer şekilde Şahin, Aydın, Sarı, Kaya ve Pala (2012) üniversite öğrencilerinin sınıf düzeyi ile öznel iyi oluşları arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında, sınıf düzeyi yükseldikçe öznel iyi oluş düzeyinin de yükseldiğini ortaya koymuşlardır. Öğrencilerin üst sınıflara geçmeleriyle birlikte çevrelere giderek daha iyi uyum sağlamaları ve sosyal ilişkilerini geliştirmeleri öznel iyi oluşlarını arttırabilmektedir. Bununla birlikte şu anki araştırma bulgusunun sınıf değişkeni açısından öznel mutluluk ve pozitif algı düzeyinde anlamlı farklılık yaratmadığı düşünüldüğünde bununla ilgili araştırma sonuçlarına da yer vermek gerekmektedir. Buna göre Çevik (2010) lise öğrencilerine yönelik çalışmada sınıf değişkenine göre bireylerdeki mutluluk seviyesinin değişmediğini ortaya koymuştur. Diğer taraftan Saygın (2008) üniversite öğrencilerine yönelik çalışmada öznel mutluluk ve iyi oluş düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılaştığını ancak şu anki araştırma bulgusunun aksine en yüksek mutluluk düzeyinin 1. Sınıf öğrencilerinde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Gülcan ve Nedim Bal (2014) 'ın çalışmada da yaş arttıkça mutluluk düzeyi ortalamasının azaldığı ve bunun anlamlı

düzeyde olduğu görülmektedir. Ancak Diener ve Myers'ın (1997) çalışmaları ise yaş ile mutluluk düzeyini doğrudan ilişkilendirmenin doğru olmayacağını göstermiştir. Bireyin mutluluk düzeyini yordamada yaşın direkt etkisinin olmadığını saptamışlardır.

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinde öznel mutluluk düzeyinde pozitif algının yordayıcı rolünün araştırıldığı bu çalışmada; benliğe ilişkin pozitif algı boyutu, insan doğasına ilişkin pozitif algı boyutu ve pozitif algı alt boyutlarının öznel mutluluk düzeyini yordayıcı konumda olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin pozitif algı ile öznel mutluluk düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Mevcut araştırmanın bazı sınırlılıklara sahip olduğu ifade edilebilir. Öncelikle, çalışmada üniversite öğrencilerinde pozitif algı düzeyinin öznel mutluluk düzeyinde yordayıcı rolünün belirlenmesine yönelik nicel bir araştırma yolu takip edilmiştir. Araştırmanın verileri 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Mühendislik, İBF, İslami İlimler ve Fen Edebiyat Fakülteleri'nin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören ve çalışmaya gönüllü olarak katılan katılımcılarla sınırlıdır. Çalışmanın sınırlılıkları sonuçların değerlendirilmesinde ve genellenmesinde öneme sahiptir. Bundan dolayı daha sonraki çalışmalarda pozitif algı düzeyinin öznel mutluluk düzeyindeki rolü nitel çalışmalarla araştırılabilir. Ayrıca, değişkenler arası ilişkilerin farklı çalışma grupları ile incelenmesi sonuçların genellenebilirliği açısından önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akın, A. ve Akın, U. (2015). Friendship quality and subjective happiness: The mediator role of subjective vitality. *Education and Science*, 40, 233–242. DOI: 10.15390/EB.2015.3786.
- Akın, A. ve Kaya, M. (2015). Pozitif algı ölçeği türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği.. *Journal Of European Education*, 5(2), 16-22.
- Akın, A. ve Akın, U. (2014). An investigation of the predictive role of self-compassion on subjective happiness in Turkish university students. *Education Sciences & Psychology*, 32, 59–68.
- Akın, A. ve Satici, S. A. (2011). Öznel mutluluk ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21), 65-77.
- Alemdağ, C., Alemdağ, S. ve Özkara, A. B. (2016). Physical activity as a determinant of subjective happiness. *Baltic Journal of Sport & Health Sciences*, 4(103), 2-10.
- Balaguer, I., Castillo, I., Duda, J. L. ve García-Merita, M. (2011). Associations among perceived motivational climate created by the coach, dispositional orientation, motivational regulations and subjective vitality in young female tennis players. *Revista de Psicología del Deporte*, 20, 133-148.
- Bartels, M., Cacioppo, J., T., van Beijsterveldt, T., C. ve Boomsma, D. I. (2013). Exploring the association between well-being and psychopathology in adolescents. *Behavioral Genetics*, 43, 177–190.
- Canbay, H. (2010). *Lise öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri ile sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Cenkseven, F. ve Akbaş, T. (2007). Üniversite öğrencilerinde öznel ve psikolojik iyi olmanın yordayıcılarının incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(27), 43-65.

- Certel, Z. ve Saracoğlu, A.,S. (2015). Lise öğrencilerinin öz-yeterlikleri ile öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (2) ,32.
- Cheng, H., ve Furnham, A. (2003). Personality, self- esteem, and demographic predictions of happiness and depression. *Personality and Individual Differences*, 34, 921-942.
- Cihangir-Çankaya, Z. (2005). *Öz-belirleme modeli: özerklik desteği, ihtiyaç doyumu, iyi olma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çevik, N. (2010). *Lise öğrencilerinin öznel iyi oluşlarını yordayan bazı değişkenler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Damáσιο, F., Zanon, C., ve Koller, S. (2014). Validation and psychometric properties of the Brazilian version of the Subjective Happiness Scale. *Universitas Psychologica*, 13(1), 17-24.
- Diener, E. (2000). Subjective well-being: The science of happiness and a proposal of a national index. *American Psychologist*, 55, 34-43.
- Diener, E., ve Seligman, M., E., P. (2002). Very happy people. *Psychological Science*, 13, 81-84
- Dost, T., M. (2004). *Üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Drake, L., Duncan, E., Sutherland, F., Abernethy, C. ve Henry, C. (2008). Time perspective and correlates of wellbeing. *Time & Society*, 17, 47-61.
- Edwards, L. M. ve Lopez, S. J. (2006). Perceived family support, acculturation, and life satisfaction in Mexican American youth: A mixed methods exploration. *Journal of Counseling Psychology*, 53, 279–287.
- Eldeleklioğlu, J. (2015). Predictive effects of subjective happiness, forgiveness, and rumination on life satisfaction. *Social Behavior And Personality: An International Journal*, 43(9), 1563-1574.
- Eryılmaz, A. ve Ercan, L. (2011). Öznel iyi oluşun cinsiyet, yaş grupları ve kişilik özellikleri açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (36), 139-151
- Feist, G. J., Bodner, T. E., Jacobs, J. F., Miles, M. ve Tan, V. (1995). Integrating top-down and bottom-up structural models of subjective well-being: A longitudinal investigation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68(1), 138-150.
- Francis, L. J. (1998). Happiness is a thing called stable extraversion: A further examination of the relationship between the Oxford Happiness Inventory and Eysencks dimensional model of personality and gender. *Personality and Individual Differences*, 26(1), 5–11.
- Furnham, A. ve Cheng, H. (2000). Perceived parental behaviour, self-esteem and happiness. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 35, 463–470.
- Gabriele, R. (2008). Orientations to happiness: Do they make a difference in a student's educational life? *American Secondary Education*, 36, 88–101.
- Garcia, D. ve Moradi, S. (2012). Adolescents' temperament and character: A longitudinal study on happiness. *Journal of Happiness Studies*, 13, 931–946.
- Garcia, D. ve Siddiqui, A. (2009). Adolescents' affective temperaments: Life satisfaction, interpretation and memory of events. *The Journal of Positive Psychology*, 4, 155-167.
- Gülcan, A. ve Nedim Bal, P. (2014). Genç yetişkinlerde iyimserliğin mutluluk ve yaşam doyumu üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi* 2(1(Özel)), 41-52

- Gündoğdu, R. ve Yavuzer, Y. (2012). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öznel iyi oluş ve psikolojik ihtiyaçlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 115-131
- Hayes, C., T. ve Weathington, B. L. (2007). Optimism, stress, life satisfaction, and job burnout in restaurant managers. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*, 141, 565–579.
- Hills, P. ve Argyle, M. (2002). The Oxford Happiness Questionnaire: A compact scale for the measurement of psychological well-being. *Personality And Individual Differences*, 33(7), 1073-1082.
- Icekson, T. ve Pines, A. M. (2013). Positive perception: A three dimensional model and a scale. *Personality and Individual Differences* 54, 180–186.
- İlhan, T. (2005). *Öznel iyi oluşa dayalı mizah tarzları modeli*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Jannoff-Bulman, R. (1989). Assumptive worlds and the stress of traumatic events: Applications of the schema construct. *Social Cognition*, 7, 113–136.
- Karasar, N., (2002). *Bilimsel araştırma yöntemi*, (11. Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi
- Kazakina, E. (1999). *Time perspective of older adults: relationships to attachment style, psychological well-being and psychological distress*. Unpublished Doctoral Dissertation, Columbia University, New York.
- Kublay, D. ve Oktan, V. (2015). Evlilik uyumu: değer tercihleri ve öznel mutluluk açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (44), 25-35
- Mahon, N., E., Yarcheski, A. ve Yarcheski, T. J. (2005). Happiness as related to gender and health in early adolescents. *Clinical Nursing Research*, 14(2), 175-190.
- Maltby, J., Day, L. ve Barber, L. (2005). Forgiveness and happiness. The different contexts of forgiveness using the distinction between hedonic and eudaimonic happiness. *Journal of Happiness Studies*, 6, 1–13.
- Lauriola, M., ve Iani, L. (2015). Does positivity mediate the relation of extraversion and neuroticism with subjective happiness? *PLoS One*, 10 (3): e0121991.
- Layous, K., Nelson, S., K. ve Lyubomirsky, S. (2012). What is the optimal way to deliver a positive activity intervention? The case of writing about one's best possible selves. *Journal of Happiness Studies*, 14, 635–654.
- Lee, J., Y. ve Im, G. S. (2007). Self-enhancing bias in personality, subjective happiness, and perception of life events: A replication in a Korean aged sample. *Aging and Mental Health*, 11, 57-60.
- Liem, J., H., Lustig, K. ve Dillon, C. (2010) Depressive symptoms and life satisfaction among emerging adults: a comparison of high school dropouts and graduates. *Journal of Adult Development*, 17(1), 33-44.
- Lin, J., D., Lin, P., Y. ve Wu, C., L. (2010). Wellbeing perception of institutional caregivers working for people with disabilities: Use of Subjective Happiness Scale and Satisfaction with Life Scale analyses. *Research in Developmental Disabilities*, 31(5), 1083-1090.
- Liu, K., W., Y. (2012). Humor styles, self-esteem and subjective happiness. *Humour*, 1, 21–41.
- Lyubomirsky, S. ve Tucker, K., L. (1998). Implications of individual differences in subjective happiness for perceiving, interpreting, and thinking about life events. *Motivation and Emotion*, 22, 155–186.

- Lyubomirsky, S. ve Lepper, H., S. (1999). A measure of subjective happiness: Preliminary reliability and construct validation. *Social Indicators Research*, 46, 137–155.
- Lyubomirsky, S. (2001). Why are some people happier than others? The role of cognitive and motivational processes in well-being. *American Psychologist*, 56, 239–249.
- Lyubomirsky, S., King, L. ve Diener, E. (2005). The benefits of frequent positive affect: Does happiness lead to success? *Psychological Bulletin*, 131, 803–855.
- Lyubomirsky S., Tkach C., ve DiMatteo M., R. (2006). What are the differences between happiness and self-esteem? *Social Indicator Research*, 78, 363–404.
- Myers, D., G. ve Diener, E. (1995). Who is happy? *Psychological Science*, 6(1), 10–19.
- Odabaşı, Ş. (2016). *Üniversite öğrencilerinin online oyun bağımlılığı düzeylerinin öznel mutluluk düzeyleriyle ilişkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Özen, Ö. (2005). *Ergenlerin öznel iyi oluş düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pina-Watson, B., Ojeda, L., Castellon, N., E. ve Dornhecker, M. (2013). Familismo, ethnic identity, and bicultural stress as predictors of Mexican American adolescents' positive psychological functioning. *Journal of Latina/o Psychology*, 1, 204–217.
- Rasmussen, H., N., Scheier, M., F., ve Greenhouse, J., B. (2009). Optimism and physical health: A meta-analytic review. *Annals of Behavioral Medicine*, 37, 239–256.
- Ryan, R., M. ve Frederick, C. (1997). On energy, personality and health: subjective vitality as a dynamic reflection of well-being. *Journal of Personality*, 65, 529-565.
- Ryff, C., D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069.
- Saygın, Y. (2008). *Üniversite öğrencilerinin sosyal destek, benlik saygısı ve öznel iyi oluş düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Schwarzer, R., BaBler, J., Kwiatek, P., Schröder, K. ve Zhang, J. X. (1997). The Assessment of optimistic self-beliefs: Comparison of the German, Spanish, and Chinese versions of the General Self-efficacy Scale. *Applied Psychology: An International Review*, 46(1) , 69-88.
- Scheier, M., F., Carver, C., S. ve Bridges, M., W. (1994). Distinguishing optimism from neuroticism (and trait anxiety, self-mastery, and self-esteem): A reevaluation of the life orientation test. *Journal of Personality and Social Psychology*, 67, 1063–1078.
- Segrin, C. ve Taylor, M. (2007). Positive interpersonal relationships mediate the association between social skills and psychological well-being. *Personality and Individual Differences*, 43, 637–646.
- Seligman, M., E. ve Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *The American Psychologist*, 55, 5–14.
- Seligman, M., E., P. (2003). Positive psychology: Fundamental assumptions. *Psychologist*, 16, 126–127.
- Schiffirin, H., H. ve Nelson, K., S. (2010). Stressed and happy? Investigating the relationship between happiness and perceived stress. *Journal of Happiness Studies*, 11, 33–39.

- Suldo, S., M. ve Huebner, E., S. (2006). Is extremely high life satisfaction during adolescence advantageous? *Social Indicators Research*, 78, 179–203.
- Şahin, M., Aydın, B., Sarı, S. V., Kaya, S. ve Pala, H. (2012). Öznel iyi oluşu açıklamada umut ve yaşamda anlamın rolü. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 827-836.
- Takashi, O. ve Kobayashi, M. (2011). Area-level income inequality and individual happiness: Evidence from Japan. *Journal of Happiness Studies*, 12, 633–649.
- Taylor, S., E. ve Brown, J., D. (1988). Illusion and well-being: A social psychological perspective on mental health. *Psychological Bulletin*, 103, 193–210.
- Toprak, H. (2014). *Ergenlerde mutluluk ve yaşam doyumunun yordayıcısı olarak psikolojik sağlık ve psikolojik ihtiyaç doyumunu*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Tuzgöl Dost, M. (2007). Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunun bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 132-142.
- Tuzgöl Dost, M. (2006). Subjective well-being among university students. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 188-197.
- Veenhoven, R. (1994). Is happiness a trait? *Social Indicators Research*, 32, 101–160.
- Vela, J., C., Castro, V., Cavazos, L., Cavazos, M. ve Gonzalez, S., L. (2014). Understanding Latina/o students' meaning in life, spirituality, and subjective happiness. *Journal of Hispanic Higher Education*, 14, 171–184.
- Vela, J., C., Castro, V., Cavazos, L., Cavazos, M., ve Gonzalez, S.L. (2015). Understanding Latina/o students' meaning in life, spirituality, and subjective happiness. *Journal of Hispanic Higher Education*, 14(2) 171–184.
- Vela, J., C., Lenz, A. S., Sparrow, G. S. ve Gonzalez, S. L. (2016). Using humanistic and positive psychology to understand mexican american adolescents' subjective happiness. *The Journal of Humanistic Counseling*, 55(1), 66-81.
- Yavuz-Güler, Ç. ve İşmen-Gazioğlu, A. S. (2008). Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinde öznel iyi olma hali, psikiyatrik belirtiler ve bazı kişilik özellikleri: Karşılaştırmalı bir çalışma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 107-114.
- Wengert, L. ve Rosen, A. S. (2000). Measuring optimism-pessimism from beliefs about future events. *Personality and Individual Differences*, 28(1), 717-728.
- Zimbardo, P., G. ve Boyd, J., N. (1999). Putting time in perspective: A valid, reliable individual-differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1271–1288.

EXTENDED UMMARY

Introduction

With the development of positive psychology in the second half of the 20th century, there has been an increase in the number of positive emotions and research focusing on life experiences (Seligman, 2003). Such research has particularly addressed subjective well-being, happiness and life satisfaction (Myers and Diener, 1995). Thus, happiness has begun to take place in the interest of many research fields, especially in biology and psychology (Alemdağ, Alemdağ and Özkara, 2016) and due to its relevance to important social, psychological and educational outcomes it has become an intensively studied area in positive psychology.

Subjective happiness is not only the closely related to life satisfaction (Diener, 2000) but also one of the most important concepts of positive psychology. Subjective happiness is defined as subjective evaluation of happiness or dissatisfaction of a person (Lyubomirsky and Lepper, 1999) and is based on a discussion of why some people are happier than others, including how people perceive, interpret, remember and experience life events in a positive or negative way (Lyubomirsky, 2001; Lyubomirsky and Tucker, 1998). Subjective happiness is a desirable concept and can be considered as a state of thought or feeling characterized by pleasure or satisfaction (Lin, Lin and Wu, 2010). Persons with subjective happiness have more positive thoughts about themselves (Lee and Im, 2007). These people perceive recent experiences of their lives as more enjoyable, and frequently observe their negative experiences with humor (Liu, 2012).

It is clear that positive perceptions contribute to the subjective happiness of subjective perceptions when the important relationship with subjective well-being is considered. Individuals are able to improve their quality of life and achieve to be happy to the extent they can develop positive perceptions and experiences (Wenglert and Rosen, 2000). Positive perception in this context is one of the important concepts in the field of positive psychology. There are three dimensions of positive perception related to self: positive perception (self-value and ability), positive perception of time (past, present and future) and positive perception of human nature (Icekson and Pines, 2013).

Method

Sample of the research consists of 250 university students, 139 female and 111 male studying in Uşak University in the academic year of 2016-2017. SPSS 17.0 statistical package program was used for the analysis and interpretation of the data collected by the scale in the research. Positive perception and subjective happiness levels of university students are described using arithmetic means. First, reliability analysis of scales is made. Frequency and percentage distributions that characterize the individual characteristics of university students were removed, furthermore, t test is applied for test and binary cluster comparisons, and variance analysis (ANOVA) is applied for three or more cluster comparisons. Finally, regression analysis is conducted..

Results

According to the findings of the research, there was no significant difference in the positive perception and subjective happiness levels according to the students' gender, class level and academic achievement. On the other hand, positive perception differs significantly in terms of mother education status and father education status. It is observed that positive perception of self which is a dimension of positive perception in terms of mother education status variable; positive perception dimensions related to time and self in terms of father education status variable differs significantly. In terms of mother education status variable at the subjective happiness level, the result is that there is a significant difference. In addition, it is determined that there is a positive significant correlation between students' positive perception and subjective happiness levels.

Discussion

As the result of the research, it is observed that there is a positive significant correlation between positive perception and subjective happiness in the university students. In addition, research findings reveal that the positive perception dimension for self, positive perception dimension for human nature, and positive perception subscales are predictive of subjective happiness. Subjective happiness predicts 33% of positive perception results, that is, the effect of subjective happiness on positive perception is 0,880. This suggests that subjective happiness has a high level effect on positive perception. There is a significant correlation between subjective happiness and demographic variables and positive perception dimensions. When the literature is examined, it can be said that research results that describe positive structures such as marital adjustment (Kubilay and Oktan, 2015), self-perception of prosperity (Diener, 2000; Suh, Diener, Oishi and Triandi, 1998), positive self-assessment in young people (Cheng and Furnham, 2004), making productive work, providing satisfaction from social relations (Lyubomirsky et al., 2005), mental health (Liem, Lustig and Dillon, 2010), satisfaction with life (Damásio, Zanon and Koller, 2014; Garcia and Siddiqui, 2009), satisfactory relations, positive feelings (Diener and Seligman, 2002), and self-development bias has positive correlation with subjective happiness and present research findings supports these. It can be said that in general, as the level of positive perception in university students increases, the level of subjective happiness also increases and subjective happiness is an important predictor affecting the positive perception level of the person.

When we compared the positive perception and subjective happiness levels of students according to gender variable; it was seen that female students had a higher average than male students and even though positive perceptions and subjective happiness levels were higher, there was no significant difference. When the positive perception and subjective happiness levels of students were examined in terms of academic success change, it was seen that there was no meaningful difference. When we compare the subjective happiness and positive perception level of the students in terms of

the educational status of the parents, it is seen that the results are different from each other, that is, the educational situation of the parents does not affect the students in the same way. On the other hand, students whose father has bachelor's degree had a higher positive perception than the others. This shows us that the educational situation of the parents can separately affect the positive perception of children, different from each other. In terms of students' degree variable, there was no significant difference when we compared subjective happiness and positive perception levels of students.

In conclusion, this study, in which the predictive role of positive perception at the level of subjective happiness in college students is investigated, has revealed that the levels of positive perception regarding individuality and human nature, and the sub-dimensions of positive perception are predictors of subjective happiness. In addition, it was determined that there was a positively significant relationship between the positive perception levels and the subjective happiness levels of the students who participated in the study. It can be stated that the existing study has some limitations. First of all, a quantitative research method was used in the study to determine the predictive role of the positive perception level in the subjective happiness levels of the college students. The data from the research are limited to the volunteering participants who have been studying in various departments of the Uşak University Faculty of Education in the 2016-2017 academic year. The limitations of the study have great importance in the evaluation and the generalization of the study. For this reason, the role of the positive perception level in the subjective happiness level can be investigated qualitatively in later studies. In addition, the examination of correlations with different study groups is regarded as significant in terms of the generalizability of the results.